N. 18.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundige en
Nieuws-
Vrijdag

1836.
COURANT.
Wetenschappelijk
Blad.
22 *Januarij.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — De belgische vertegenwoordigers hebben zich gisteren bij de discussie der artikelen van het oorlogsbudget voornamelijk bezig gehouden met een voorstel van den heer *Desmaisières*, bestrekende het ongelijk dat de tafelgelden van den plaatselijken kommandant te Brussel te supprimeren, en het personeel van den staf der belgische troepen (bestaande uit 8 divisie- en 22 brigade-generaals, 7 kolonels, 4 luit.-kolonels, 8 majoors, 18 kapiteins en 6 luitenants, met een supplement van nog een 28tal kapiteins, 9 luitenants en 4 onder-luitenants) in het budget zelf op te nemen. De kamer vereenigde zich met dit laatste gedeelte, doch hield zich omtrent het eerste aan het voorstel der centrale sectie. In deze zitting werden aangenomen de art. 2 tot 5 van het 1ste hoofdstuk der budgets omtrent de staven; het 2de hoofdstuk betreffende de soldijen, en het 3de aangaande de levensmiddelen, fourage, kleeding, enz.

— Het stedelijk bestuur van Antwerpen heeft eene som van 40,000 fr. gestemd, voor het standbeeld van *Rubens*, op eene der openbare pleinen in de stad op te rigten. Men hoopte, met de inschrijvingen in de stad, 80 à 100,000 franken bijeen te krijgen.

— Den 18den is de stoomboot *the Lord of Isles* van Lissabon te Ostende aangekomen, met depêche, voor den hertog van Saxen-Coburg, die zich thans te Brussel bevindt.

— Te Antwerpen waren heden (20 *Januarij*) genoteerd: Belg. 101¼; O. Metall. 102¼; Spanje, Leening 1834, 50¼ 49¾; Differed 26; Passieve 16½ ⅜; Uitgest. 19½; Nap. renten 92½; Sicil. 93⅜; Rom. L. 101¼; Id. te Antw. 98¼; Braz. 86⅛. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam, ⅞ pCt. op zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den Januarij.

Het *Journal des Débats* kondigde heden morgen aan, dat de heer *Humann* den koning zijne demissie had verzocht, en dat die was aangenomen. De *Constitutionel* voegde er bij, dat de overige ministers gisteren den heer *Humann* eene nota hebben doen toekomen, welke tot de inlichtingen, heden in de kamer van afgevaardigden te geven, betrekking had; doch dat de heer *Humann* had geweigerd aan den inhoud van dit stuk te voldoen, en daardoor alle hoop op verzoening was verdwenen.

Onder den invloed dezer berigten zijn de afgevaardigden dezen middag ten een ure bijeengekomen, en zag men met gespannen verwachting den uitslag te gemoet. Zoodra de zitting was geopend, werd er op verzoek van den president van den raad een koninklijk besluit voorgelezen, waarbij de graaf *d'Argout* in de plaats van den heer *Humann* tot minister van financien is benoemd. Nettement verzocht de laatste het woord, en zeide hoofdzakelijk, dat hij reeds in jaar het 1824, de reductie der 5 pCt. renten als eenen gewenschten maatregel had verdedigd, en van het oogenblik dat hij in het bestuur was gekomen, steeds die reductie als een middel had beschouwd om de uitgaven met de inkomsten in evenwigt te brengen. Met zijne ambtgenooten daarover raadplegende, schreven het hem toe dat deze aan hetzelfde gevoelen waren, doch dat er bij hen eenigen twijfel bestond, of het de regte tijd was, en aan die bedenking toegevende, had hij onderscheidene zittingen laten voorbijgaan, zonder aan zijn voornemen gevolg te geven. Eindelijk was men overeengekomen dat de voordragt in het volgend jaar zoude geschieden, en uit dien hoofde had hij het gepast geoordeeld bij de toelichting van het budget daarvan kennis te geven, zoo om in 't algemeen de gemoederen daarop voor te bereiden, als meer bijzonder om de effecten-handelaar te waarschuwen, dat zij den koers niet al te hoog zouden opdrijven. De heer *Humann* meende dat zijne ambtgenooten hier niets te verrigten hadden, en verklaarde dat hij was afgetreden, zonder eenig gevoel van vijandschap, maar echter van harte wenschte, dat het bestuur de noodzakelijkheid mogt inzien den meergenoemden maatregel door te zetten.

De heer *de Broglie* nam hierop mede het woord, om te verklaren, dat het hem leed deed, dat eene onvoorziene en op zich zelve weinig beduidende omstandigheid het ontslag van den heer *Humann* ten gevolge had. Hij noemde die weinig beduidend, omdat de reductie der renten geene zwarigheid was van algemeen staatkundig belang, waaromtrent de leden van het bestuur noodzakelijk alle hetzelfde gevoelen moesten hebben. Hij verklaarde echter tevens, dat er in den raad van Ministers niemand openlijk over dien maatregel was beraadslaagd, en dat dus hetgeen de heer *Humann* daarover gezegd had, volstrekt als zijne bijzondere denkwijze moest worden beschouwd.

Ten gevolge dezer inlichtingen is de kamer tot de orde van den dag overgegaan, doch men verzekert, dat hetzij de heer *Laffitte*, hetzij de heer *Humann* binnen kort een formeel voorstel meenen te doen, om de 5 pCt. renten te reduceren.

— De dagbladen uit Barcelona van den 9 en 10den dezer maken volstrekt geene melding meer van hetgeen aldaar vroeger is voorgevallen en, of van den toestand waarin dien zich thans bevindt. Zulks doet het *Journal des Débats* vermoeden, dat er nog eene spanning heerscht, waarvan de gevolgen niet zijn te voorzien.

Van de grenzen schrijft men dat de generaal *Espinosa* de benden van *Guiter* en *Cabrera* in Arragon zou hebben verslagen, en dat de karlisten in de provincie het onderspit delven. — In Navarre en Biscaye is niets belangrijks voorgevallen.

— Heden (18 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 109,80; 3 pCt. 81,10; Nap. renten 98,80; Sp. *Arsoin* 49⅞; Differed 19⅛; Passieve 16¼; Perpet. 38; Rom. L. 103⅝.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den 21sten Januarij.

Uit 's Hage meldt men, dat dezer dagen, na afgelegd voldoend examen, tot luitenant-ter-zee van de 2de klasse benoemd geworden is de adelborst van de 1ste klasse Z. K. H. Prins *Willem, Frederik, Hendrik*, derde Zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje*.

— *De Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten*, te Amsterdam heeft in deszelfs vergadering van 6 Januarij ll., ingevolge art. 2, 3 en 4, van het Koninklijk reglement, tot leden van gemeld Akademie gekozen en erkend, de heeren: *A. H. de Bruine*, te Amsterdam; *J. B. Tétar van Elven*, te Amsterdam; *H. J. Elzer*, te Amsterdam; *B. Hagedoorn*, te Amsterdam; *K. Kerseen*, te Amsterdam; *J. J. Moerenhout*, te 's Hage; *W. J. J. Nuyen*, te Haarlem; *H. Rochussen*, te 's Hage; *N. J. Roozenboom*, te Haarlem; *L. A. Vintcent*, te 's Hage; *A. Waldorp*, te 's Hage en *J. H. van West*, te Amsterdam.

— Te Amsterdam zijn aangekomen de heer *C. Pénier*, zaakgelastigde van Frankrijk, en de ridder *de Banzo*, zaakgelastigde van Spanje aan het Nederlandsche Hof.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 19den dezer:

„De berigten, die men van allerwege, wegens den toestand der rivieren ontvangt, zijn allerwenschelijkst. Het ijs is overal verdwenen, en de rivieren zijn alzoo weder bevaarbaar. Alhier vertoonen zich weder schepen op de Waal. De stoomboot *Willem de Eerste* vertrok heden naar de werf, om spoedig weder in de vaart te komen, en eene boot der stoomboot-maatschappij is heden van hier naar Rotterdam vertrokken, terwijl de stoomboot *de Zeeuw*, van Emmerik komende, onze stad is voorbij gevaren. Ook zal de gierbrug eerstdaags weder gelegd worden en de overtogt als naar gewoonte geschieden."

De *Dordrechtsche Courant* behelst het volgende:

„Sedert onzen vorigen is van tijd tot tijd nog eenig ijs afgekomen; gisteren (Dingsdag) zat voor Sliedrecht nog veel ijs, voor de afkomende schepen slechts eene sleuf openlatende; in den afgeloopen nacht is echter ook dat ijs voorbij gedreven, en derivier thans geheel vrij. De stoomboot tusschen deze stad en Rotterdam, die sedert Maandag, uit vrees van in den duister soms nog drijfijs te ontmoeten, maar eene reis heen en weer heeft durven doen, zal morgen op de gewone uren wederom de dienst verrigten."

— Men meldt uit Koblentz van 17 Januarij, dat het ijs van af Oberwesel opwaarts toen nog volkomen vast zat; het ijs van den Mein, Neckar en andere rivier-takken had zich op den vaststaanden ijsvloer geworpen, zoodat tusschen Bacharach en Bingen het ijs hoog op elkander lag gestapeld en de omtrek onder water stond. Te Koblentz dreef onophoudelijk ijs voorbij. Derwijl het water vallende was, zou het nog eenigen tijd duren eer de Rhijn van ijs bevrijd was en scheepvaart kon heropend worden.

— Uit Tweebruggen wordt gemeld, dat ten gevolge van het ingevallen dooiweder en het stijgen der naburige wateren, de laag gelegen gedeelten dier stad in den nacht van 11 op 12 Januarij verscheiden voeten hoog werden overstroomd.

— Onder dagteekening van 12 Januarij wordt uit Holstein het volgende gemeld: De thans in Holland aangenomen graanwet is voor het koningrijk Denemarken en de Hertogdommen van geen gering belang. Gedurende het jaar 1835 zijn in het geheel aan Granen uitgevoerd 2,171,173 ton, in 1834 reeds 2,505,561 ton. Hiervan zal, wel is waar, aangezien de graanvoer in Rusland is vrijgesteld, een groot deel naar dat land zijn verzonden, maar

desniettemin blijven, na Noorwegen, vooral Holland en België, de gewigtigste landen voor onzen uitvoer van koren. Volgens een overzigt der enkele jaren van 1820 af aan is de uitvoer over het geheel nimmer zoo aanzienlijk geweest als in 1834, vermits dezelve in de gunstige jaren, namelijk 1824, 1825 en 1828, niet meer dan 2,022,720 ton, 2,102,439 ton en 2,222,469 ton heeft bedragen.

— De Fransche havens La Rochelle, Rochefort, Tremblade, Noirmoutier, het eiland Oleron en St. Martin, eiland Ré, alle welke plaatsen ressorteren onder de departementen van de Neder-Charente en de Vendée, zijn in het jaar 1835, door 40 Nederlandsche schepen bezocht geworden, meest alle met kaas of hout en sommigen met ballast; zijnde dezelve, met wijn, zout, brandewijn, enz., weder vertrokken.

— In het *Journal d'Anvers* leest men het volgende: » De handel van New-York heeft reeds aanzienlijke bestellingen in Europa gedaan, ter vervanging van de koopwaren en andere voorwerpen van behoefte, die door den brand welke die stad geteisterd heeft zijn vernield geworden. Wij kunnen onder anderen vermelden eene bestelling van 7006 kisten belgische glasruiten, welke men in onze glasblazerijen in het arrondissement van Charleroy bezig is gereed te maken, om in de eerste dagen van de maand Februarij aanstaande te worden afgeleverd."

Omtrent den gemelden brand deelde voor eenige dagen de Engelsche *Globe* de bijzonderheid mede, welke tevens als een staaltje van het buitengewoon vermogen van den heer *Rothschild* kan verstrekken, dat een depôt van kwikzilver, aan dien bankier behoorende, ter waarde van 60,000 ponden sterling, midden uit de vlammen, die alle de bij dit kostbaar depôt opeengestapelde koopwaren vernielden, gered was geworden.

— De van New-Foundland te Teignmouth gearriveerde brik *Agenoria*, kapitein *Gillard*, heeft den 25sten december op 40 gr. noorder breedte en 37 gr. 21 m. wester lengte ontmoet het wrak van de *Frances Speight*, kapitein *Gorman*, van New-Brunswick naar Limerick bestemd, en heeft van hetzelve overgenomen den kapitein en 10 man der equipagie, die uit gebrek aan leeftogt gedurende twintig dagen in eenen hoogstjammerlijken toestand hadden doorgebragt; twee jongens en een man waren geslagt om aan de overigen tot voedsel te verstrekken; en toen de *Agenoria* in het gezigt van het reddelooze schip was gekomen, had men juist geloot, wie thans zoude worden opgeofferd!

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Januarij.

Uit Berlijn wordt van den 10 januarij gemeld:

» Men spreekt sedert eenigen tijd veel van de herziening van dat gedeelte onzer wetgeving, hetwelk de bepalingen omtrent het huwelijk betreft, waarin eene gewigtige verandering zal komen. Men wil namelijk ten opzigte van het huwelijk grootendeels terug keeren tot de leer der Katholijke kerk, die hetzelve onder de sacramenten telt, en dus zal ook voor Protestanten de echtscheiding zoo veel mogelijk moeijelijk gemaakt of bijna geheel niet meer toegestaan worden. Welke denkbeelden omtrent het huwelijk zich sedert eenigen tijd onder de Berlijnsche volksklassen verbreid hadden, blijkt uit onze couranten, waarin de huwelijks-aanvragen van personen van beiderlei kunnen zich steeds vermenigvuldigen. Dit bewijst dat men meer en meer het huwelijk enkel als eene burgerlijke overeenkomst en schikking begint te beschouwen, en deszelfs verheven godsdienstige betrekenis uit het oog verliest, waaromtrent het te hopen is, dat door de wijziging der wetgeving eene verandering ten goede moge bewerkt worden."

In hetzelfde berigt wordt gezegd, dat in Pruissen eene verordening is vastgesteld, volgens welke voortaan aan niemand de vergunning om de redactie van een dagblad of tijdschrift op zich te nemen, zal gegeven worden, ten zij hij eenen akademischen graad verworven hebbe.

De Koning van Pruissen heeft den, bij de secretarie van het staats-ministerie geplaatste hofraad *Cottel*, die redacteur van de Pruissische *Staats-Zeitung* is, den titel van geheimen hofraad verleend.

— In den *Schwabischen Merkur* wordt van den Pruissischen Nedet-Rhijn geschreven, dat volgens bijzondere berigten uit Berlijn, de onderhandelingen met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wegens de sluiting van een handelstraktaat met het Duitsche tolverbond, goede vorderingen maakte. De Pruissische regering zou ook ernstig op middelen bedacht zijn, om de pruissische handelscheepvaart op te heuren, welker verval reeds van de noodlottige crisis van 1806 dagteekent, en waarvan dezelve zich te minder heeft kunnen herstellen, daar de hout- en korenhandel, die vroegere in de pruissische Oostzee-gewesten zoo levendig was, voortdurend kwijnende is. Men is voor groote zwarigheden in de uitvoering van dit plan bedacht, uit hoofde namelijk van de wetten op de granen in Engeland en nu laatstelijk ook in Holland. Ook hebben de nieuwe tolwetten in Rusland, die den handel van dezelfs Oostzee-havens zeer vermeerderd hebben, den handel van Memel, Koningsbergen, Elbing en Dantzig grooten afbreuk gedaan.

— Van de Italiaansche grenzen wordt van den 10den dezer gemeld: Luidens het berigt van handelreizigers die nu laatstelijk de voornaamste steden van Opper- en Neder-Italie bezochten, trof men overal, met uitzondering slechts der Oostenrijksche en Toskaansche Staten, Fransche, Spaansche en Portugesche emigranten aan, die hoe 't openbaar de hoop te kennen gaven, dat binnen kort, voornamelijk in Spanje en in Portugal, de zaak der wettige kroon-pretendenten triomferen zou. Zonderling is het, dat naar het gethigenis van dezelfde reizigers de gebeurtenissen op Sardinien, zelfs te Turijn zeer verschillend verhaald werden. Alle vreemdelingen echter, voegen zij daarbij, werden zoo wel daar als in het Piemontesche, met zoo veel gestrengheid bewaakt, dat het voor hen niet dan gevaarlijke gevolgen konde hebben, zich in openbare plaatsen over staatkundige onderwerpen uit te laten.

— Uit Munchen schrijft men dat de overste-luitenant *Fuchs*, die vroeger in Griekenland als chef bij het arsenaal te Nauplia gediend heeft, den 19den, als courier over Ancona naar Griekenland vertrokken is. Tot op dat tijdstip had men nog geene nadere berigten, dan de eerste van den 7den december, betreffende 's Konings komst in Griekenland ontvangen, welke vertraging werd toegeschreven aan de stormen, die in de jongste dagen op de Adriatische zee hebben geheerscht.

— Te Weenen waren den 12den januarij genoteerd: Metall. 102; 4 pCt. 99⅞; 3 pCt. 76; Bankactien 1375 ex dividend.

Ter Amsterdamsche beurs van Woensdag (20 *Januarij*) waren genoteerd: W. S. 2½ pct. 55$\frac{1}{16}$; ditto 5 pct. 103 $\frac{1}{16}$; Kansbilletten 24$\frac{11}{16}$; Amort.-Syndicaat 4½ pct. 95$\frac{15}{16}$; ditto 3½ pct. 79½; Handelmaatschappij 123¾; Ardoins 85 £, 5½, ¼, ditto onbepaalde St. 50⅝; ¾; Uitgest. 19$\frac{3}{16}$; Paasbrief 16.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 20sten Januarij*.

TARWVE. — In de puike soorten tot vorige prijzen verkocht: 130 ℔ W. B Pools. *f* 230; - 130 mindere dito *f* 225; - 133 idem J. Wismar *f* 200 bij partij; - 131 idem Pommers *f* 192; - 129 idem Rhijns *f* 185.
HAVER. — In eenen doen: 90 ℔ O. fijne *f* 92; - 90 idem O. dikke *f* 92.
ROGGE, GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

*** Heden beviel van een *ZOON*, Vrouwe A. A. M. VAN HAEFTEN, geboren Boon.

Breda, den 21. Januarij 1836.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE TOESTEMMING.

Zullen de Nederduitsche Tooneelisten voormaals onder Directie van wijlen Mejufvrouw J. VAN KRUGTEN, thans onder Directie van Mejufvrouw J. BLEDER & VAN GLASENAP, de eer hebben, op *Zaturdag* 23 *Januarij* 1836, te vertoonen: *FRIDOLIN*, of DE GANG NAAR DE IJZER-SMELTERIJ. Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van Bersau, naar het Gedicht van Schiller. (*Der gang nach dem Eisenhammer*) Na hetzelve: DE GENERAAL *MOREAU*, of de nieuwe Turenne. Tooneelspel in een Bedrijf (naar een ware in den jare 1800 plaats gehad hebbende gebeurtenis), uit het Hoogduitsch van W. Vogel.

Precies des Avonds ten 6 uren op het Tooneel.

AANKONDIGING.

De Ondergeteekende Administratie van het Slot *Johannisberg* maakt hiermede bekend, dat, daar de KABINET-WIJNEN van gemeld Slot van het gewas 1825 geheel *uitverkocht* zijn, zij met den verkoop der KABINET-WIJNEN van het jaar 1831 eenen aanvang gemaakt heeft, en dezelve bij haren Agent den Heer D. LEIDEN te Keulen tot de hierbij vastgestelde prijzen te verbieden zijn:

1e Soort met Zilverlak p. flesch *f* 10 in 24 Gulde voet gelijkst. met *f* 7.10 c. H. Ct.
2e » » Groenlak » 4 » » » » » 4.05 »
3e » » Geellak » 2½ » » » » » 2.55 »

Behalve gemelde WIJNEN, blijven de KABINET-WIJNEN van 1822 tot de volgende prijzen verkrijgbaar, als:

1e Soort met Goudlak p. flesch 7½ in 24 Gulde voet gelijkst. met *f* 2.35 c. H. Ct.
2e » » Roodlak » 4½ » » » » » 4.30 »

Alle flesschen worden met het Vorstelijk Wapen verzegeld en met eene door de Administratie ondertekende Etiquet voorzien.

De verpakkings-kosten worden bijzonder en tot billijkste berekend.

Slot *Johannisberg* in het Rijngau den 1. Januarij 1836.

De Administratie voornoemd,
J. E. BECKLER. J. PREIHODA.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.